

Sygn. akt III AUa 925/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Mirosław Godlewski

Sędziowie: SSA Lucyna Guderska (spr.)

del. SSO Karol Kotyński

Protokolant: Stażysta Aleksandra Białecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 lipca 2017 r. w Ł.

sprawy **M. Z.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o ustalenie podlegania ubezpieczeniu społecznemu

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 19 kwietnia 2016 r. sygn. akt VIII U 2842/14,

1. **oddala apelację.**

2. **zasada od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz M. Z. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.**

Sygn. akt III AUa 925/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 czerwca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. Z. nie podlega od 18 grudnia 2013 r. ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż ubezpieczona z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 18 grudnia 2013 r. i obliczyła oraz rozliczyła składki na ubezpieczenia społeczne od podstawy wymiaru 4.122,91 zł za grudzień 2013 r., 9.365 zł za styczeń i luty 2014 r. i 5.739,84 zł za marzec 2014 r. Natomiast od 20 marca 2014 r. ubezpieczona z powyższego tytułu do ubezpieczeń wniosła o wypłatę zasiłku chorobowego (niezdolność powstała w okresie ciąży). Zdaniem organu rentowego fakt, że M. Z. podejmując działalność gospodarczą była w ciąży, po okresie nie posiadania tytułu do ubezpieczeń, krótkotrwałość okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz okoliczność zadeklarowania wysokiej podstawy wymiaru składek za grudzień 2013 r., pomimo iż posiadała prawo do skorzystania z opłacania składek na zasadach preferencyjnych, świadczy o tym, że nie miała na celu jej prowadzenia, a jedynie uzyskanie ochrony ubezpieczeniowej i możliwości skorzystania z zasiłku macierzyńskiego.

Odwołanie od tej decyzji złożyła M. Z. wnosząc o jej zmianę poprzez uznanie, iż jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 18 grudnia 2013 r. oraz o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych. W odwołaniu wskazała, że faktycznie prowadziła zgłoszoną działalność gospodarczą, wynajęła na ten cel odpowiednie pomieszczenia, zakupiła określony zapas części samochodowych, kasę fiskalną oraz zatrudniła 2 osoby na umowę zlecenia.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 19 kwietnia 2016r. Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił decyzję organu rentowego i stwierdził, że M. Z., jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega od 18 grudnia 2013r. obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu (1) oraz zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującej się kwotę 60zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (2).

Sąd I instancji ustalił, że M. Z. do 23 września 2013 r. była zarejestrowana w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. Nie posiada wykształcenia ani doświadczenia związanego z profilem podjętej działalności gospodarczej.

Odwołująca się pozostaje w związku z G. P. (1), z którym ma 9-letnie dziecko (ur. w (...) r.). Konkubenci zamieszkują wspólnie od około 9 lat. G. P. (1) prowadził do ok. 2009 r. działalność gospodarczą, następnie nie był nigdzie zatrudniony. W ramach prowadzonej działalności (warsztatu samochodowego) zajmował stanowisko sprzedawcy i mechanika. Przed zajściem w ciążę przez M. Z. w 2007 r. G. P. (2) zatrudnił ją w swojej firmie. Przyczyną zamknięcia działalności były problemy G. P. (1) z hazardem. Po zakończeniu działalności nadal zajmował się on naprawianiem samochodów.

Z uwagi na doświadczenie zawodowe G. P. (1) pojawił się pomysł założenia przez M. Z. działalności gospodarczej, której przedmiotem będzie mobilna wulkanizacja z dojazdem do klienta i stworzenie sklepu internetowego. G. P. (1) pozostał z poprzedniej działalności sprzęt do wulkanizacji opon.

W dniu 8 stycznia 2014 r. lekarz stwierdził u M. Z. ciążę, jej wiek został oceniony na 11/12 tydzień. Ostatnia miesiączka przypadła w dniu 16 października 2013 r.

Od 18 grudnia 2013 r. odwołująca się rozpoczęła działalność gospodarczą pod nazwą „Mobilna Wulkanizacja 24 h” M. Z. z siedzibą w Ł. przy ul. (...). J. B. 2 lok. 2a (miejsce jej zamieszkania), będąc w 3 miesiącu ciąży. Jako dodatkowe miejsce wykonywania działalności wskazano ul. (...) w Ł.. Przeważającą działalnością gospodarczą firmy odwołującej się jest konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli. Zajmuje się też sprzedażą detaliczną części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli. Była to pierwsza pozarolnicza działalność gospodarcza, jakiej prowadzenia podjęła się odwołująca.

Odwołująca się powierzyła prowadzenie księgowości i rachunkowości swojej firmy biuro rachunkowemu prowadzonemu przez M. P. (1). Biuro to zostało jej polecane przez A. K..

M. Z. z tytułu prowadzonej działalności dokonała zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 18 grudnia 2013 r. W deklaracji rozliczeniowej za: grudzień 2013 r. wskazała jako podstawę wymiaru składek kwotę 4.122,91 zł, za styczeń i luty 2014 r. – 9.365 zł, za marzec 2014 r. – 5.739,84 zł. Odwołująca się opłaciła należne składki za wskazane miesiące. Odwołująca się nie posiada firmowego konta bankowego. Firma posiada stronę internetową.

W dniu 27 grudnia 2013 r. odwołująca się w ramach działalności gospodarczej dokonała zakupu od firmy A- (...)- A. M. urządzeń warsztatowych w tym m. in. 10 szt. skrzyni biegów, 10 szt. alternatorów, 10 szt. rozruszników, 10 szt. drzwi, za łączną cenę 6.150 złotych. Zapłaty ceny dokonano gotówką. Firma A- (...)- A. M. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie produkcji pozostałej odzieży wierzchniej (przeważająca działalność gospodarcza) oraz m.in. hurtowej i detalicznej sprzedażą części samochodowych.

M. Z. zatrudniła w grudniu 2013 r. G. P. (1) na podstawie umowy zlecenia, a od 2 stycznia 2014 r. na podstawie umowy o pracę początkowo na okres próbny, zaś od 1 kwietnia 2014 r. na czas określony do dnia 31 grudnia 2015 r. w wymiarze 1/4 etatu za wynagrodzeniem 420 zł miesięcznie, na stanowisku wulkanizatora – sprzedawcy - mechanika. Od sierpnia 2015 r. jest on zatrudniony na pełny etat za minimalnym wynagrodzeniem. Odwołująca się wypłaciła G. P. (1) wynagrodzenie z tytułu zawartych umów, za grudzień 2013 r., 2014 i 2015 r. w gotówce.

W ramach prowadzonej przez M. Z. działalności gospodarczej G. P. (1) dokonywał napraw samochodów (głównie naprawy silników, układu napędowego, skrzyni biegów). Do jego obowiązków należały także sprzedaż usług. Zapłata za usługi była pobierana gotówką.

M. Z. na miejsce wykonywania działalności gospodarczej (warsztat i magazyn) wynajęła na podstawie umowy najmu zawartej w dniu 1 stycznia 2014 r. na czas nieoznaczony z B. W. lokal (garaż) o pow. 34 m kw. w Ł. przy ul. (...) za czynsz 150 zł miesięcznie. Informacja o posiadaniu dodatkowego miejsca prowadzenia działalności przy ul. (...) została zgłoszona do (...) w dniu 15 kwietnia 2014 r. Z tytułu najmu powyższego lokalu odwołująca się systematycznie uiszczala czynsz.

W ramach świadczonych usług odwołująca się zajmowała się przede wszystkim zamawianiem i nabywaniem części zamiennych za pośrednictwem internetu, organizacją pracy G. P. (1), otworzeniem sklepu internetowego. Zajmowała się także pozyskiwaniem klientów. Jeździła do warsztatów samochodowych i składała propozycje współpracy. W ramach działalności odwołująca się nabyła od różnych kontrahentów urządzenia warsztatowe/zapłaciła za usługi: 3 marca 2014 r. – alternator za cenę 740 zł, 10 marca 2014 r. – skrzynię biegów wraz z usługą wymiany skrzyni biegów za łączną cenę 1.260 zł, 13 marca 2014 r. – alternator za cenę 100 zł, 28 marca 2014 r. – usługa remont silnika za cenę 4.870 zł. Zapłaty cen dokonano gotówką.

Z usług prowadzonej przez odwołującą się firmy korzystało wielu klientów m.in. firma (...) A. K. w Z. (będąca klientką biura (...) - pełnomocnika wnioskodawczyni) oraz PHU (...) w B. – R. P. (prowadząca działalność gospodarczą o tożsamym względem działalności wnioskodawczyni profilu. Naprawy samochodu w dniu 23 grudnia 2013 r. dla A. K. (poleconej przez biuro (...)) wykonał G. P. (1) w ramach umowy zlecenia z grudnia 2013 r. Naprawy dokonano pod domem odwołującej się.

PHU (...) zleciło wymianę półosi w osobowym samochodzie służbowym prowadzonym przez kierowcę tej firmy na skutek awarii powstałej w trasie, firma odwołującej się została polecona kierowcy przez CB Radio.

W ramach prowadzonej działalności odwołująca się wystawiła na rzecz różnych kontrahentów rachunki za wykonane usługi m.in. 23 grudnia 2013 r. na naprawę układu chłodzenia na kwotę 600 zł i 7 lutego 2014 r. na wymianę sprzęgła na kwotę 480 zł wystawione na (...) A. K. w Z., 8 stycznia 2014 r. na wymianę półosi wystawiony na PHU (...) - R. P. na kwotę 300 zł. Zapłata za wykonane usługi następowała gotówką.

Z dniem 1 sierpnia 2014 r. odwołująca się rozpoczęła detaliczną sprzedaż części samochodowych prowadzoną za pośrednictwem sklepu internetowego. W tym celu zakupiła kasę fiskalną, co zostało zgłoszone 1 sierpnia 2014 r. w Urzędzie Skarbowym. W związku z rozwojem firmy i koniecznością zapewnienia obsługi uruchamianego sklepu internetowego M. Z. 15 lipca 2014 r. zawarła umowę najmu na czas nieokreślony z M. K. kolejnego miejsca magazynowego (magazyn części samochodowych) w postaci garażu i piwnicy położonych w Ł. przy ul. (...) za czynsz 150 zł miesięcznie.

W związku z uruchomieniem sklepu internetowego zwiększeniu uległ zakres obowiązków G. P. (1) (obsługa sklepu internetowego, sprzedaż części samochodowych). Pracę wykonywał w magazynach, w siedzibie firmy, jak również mobilnie czyli pod domem klienta lub na ulicy. Do pomocy w obsłudze sklepu internetowego odwołująca się w dniu 16 lipca 2014 r. zatrudniła na podstawie umowy zlecenie E. C. (1), początkowo na okres od 16 lipca do 31 grudnia 2014 r., a następnie do lutego 2015 r. za wynagrodzeniem w wysokości 10 zł brutto za godzinę. Od lutego do listopada 2015 r. E. C. (1) została zatrudniona na podstawie umowy o pracę na 1/4 etatu, za wynagrodzeniem niecałe 400 zł netto miesięcznie.

Odwołująca się wypłaciła E. C. (1) wynagrodzenie z tytułu zawartych umów gotówką, gdyż ma ona zajęcie komornicze na koncie bankowym. E. C. (1) pracowała początkowo jako pomocnik w magazynie, gdzie przygotowywała i czyściła części samochodowe, sprawdzała i segregowała numery magazynowe, a od lutego 2015 r. jako sprzedawca, czyli po przygotowaniu części przygotowywała oferty sprzedaży w ramach internetowego serwisu (...), przygotowywała z G. P. (1) opisy wraz ze zdjęciami i specyfikację zamówień, odpowiadała na bieżące mailowe zapytania klientów, wysyłała paczki za pośrednictwem Poczty Polskiej. W przypadku dużych i kosztownych elementów istniała możliwość odbioru osobistego. E. C. (1) wpisywała dane do komputera, G. P. (1) tłumaczył jej co ma zostać wpisane. Pracę wykonywała na terenie obu magazynów - była prowadzona ewidencja części magazynowych w specjalnym zeszycie, a także na terenie siedziby firmy (miejsce zamieszkania wnioskodawczyni), w swoim domu – korzystała wówczas z laptopa firmowego z dostępem do Internetu. E. C. (1) korzystała z telefonu komórkowego, w sprawach służbowych kontaktowała się z G. P. (1).

E. C. (1) została polecona do pracy w firmie odwołującej się przez G. P. (1). Przed podjęciem zatrudnienia była ona zarejestrowana jako bezrobotna, poszukiwała pracy. Poza pracą u odwołującej się dorabiała sobie przy sprzątaniu w domach.

W okresie od grudnia 2014 r. do września 2015 r. firma (...) wysłała do klientów 112 paczek. Za paczki zapłacono przy wykorzystaniu opcji „za pobraniem”.

W związku z rozwojem sklepu internetowego w lutym 2015 r. odwołująca się zatrudniła E. R. podstawie umowy zlecenia zawartą do czerwca 2015 r. Jej zadaniem była pomoc w obsłudze sklepu internetowego, przygotowywanie części do wysłania. Wynagrodzenie zostało wypłacone E. R. zgodnie z umową.

Pracownicy zatrudnieni przez odwołującą się korzystali z laptopa firmowego. Logowanie do komputera było automatycznie. M. Z. miała dostęp do ustawień osobistych.

Odwołująca się nie zatrudniła żadnego pracownika na miejsce E. C. (1) i E. R.. Podczas jej nieobecności sprawami firmy zajmował się G. P. (1), który m.in. zamawiał i nabywał części za pośrednictwem Internetu, obsługiwał sklep internetowy, tj. odpowiadał na bieżące mailowe zapytania klientów i przygotowywał oferty, zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem, wydawał polecenia pracownikom.

W okresie od 25 do 28 lutego 2014 r. M. Z. przebywała w szpitalu z powodu poronienia zagrażającego. W dniu 20 marca 2014 r. wystąpiła z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego. W okresie od 21 do 26 maja 2014 r. przebywała w szpitalu z powodu porodu przedwczesnego zagrażającego, stwierdzono niedokrwistość w ciąży. Podczas pobytu w szpitalu w okresie od 8 do 11 czerwca 2014 r. z powodu zagrożenia przedwczesnym porodem uzyskano dobry stan ogólny ubezpieczonej. W dniu 25 lipca 2014r. M. Z. urodziła dziecko.

W okresie niezdolności do pracy i po narodzinach dziecka odwołująca się nie zawiesiła prowadzonej działalności, prowadziła ją z pomocą G. P. (1). Od kwietnia 2015 r. osobiście ją prowadzi. Ostatnio nabyła samochód dostawczy dla firmy.

M. Z. w okresie od stycznia 2014 r. do lutego 2015 r. z tytułu prowadzonej działalności osiągnęła następujący przychód i poniosła następujące wydatki:

- w grudniu 2013 r. w wysokości 600 zł, wydatki wyniosły 6.450 zł,
- w styczniu 2014 r. w wysokości 5.150 zł, wydatki wyniosły 1.164,82 zł,
- w lutym 2014 r. w wysokości 5.400 zł, wydatki wyniosły 1.071,26 zł,
- w marcu 2014 r. w wysokości 6.960 zł, wydatki wyniosły 1.370,26 zł,
- w kwietniu 2014 r. w wysokości 3.300 zł, wydatki wyniosły 992,15 zł,

- w maju 2014 r. w wysokości 3.000 zł, wydatki wyniosły 826,82 zł,
- w czerwcu 2014 r. w wysokości 4.300 zł, wydatki wyniosły 863,75 zł,
- w lipcu 2014 r. w wysokości 6.070 zł, wydatki wyniosły 863,75 zł,
- w sierpniu 2014 r. w wysokości 6.170 zł, wydatki wyniosły 2.577,09 zł,
- we wrześniu 2014 r. w wysokości 8.022 zł, wydatki wyniosły 1.235,23 zł,
- w październiku 2014 r. w wysokości 3.183,97 zł, wydatki wyniosły 1.247,06 zł,
- w listopadzie 2014 r. w wysokości 1.598,94 zł, wydatki wyniosły 1.410,13 zł,
- w grudniu 2014 r. w wysokości 4.232,96 zł, wydatki wyniosły 1.284,98 zł,
- w styczniu 2015 r. w wysokości 3.894,98 zł, wydatki wyniosły 1.305,67 zł,
- w lutym 2015 r. w wysokości 12.270,89 zł, wydatki wyniosły 6.092,43 zł,
- w marcu 2015 r. w wysokości 17.756,83 zł, wydatki wyniosły 2.553,69 zł,
- w kwietniu 2015 r. w wysokości 18.338,86 zł, wydatki wyniosły 4.085,30 zł,
- w maju 2015 r. w wysokości 14.793,82 zł, wydatki wyniosły 2.295,89 złotych,
- w czerwcu 2015 r. w wysokości 11.367,91 zł, wydatki wyniosły 2.678,64 zł,
- w lipcu 2015 r. w wysokości 15.412,77 zł, wydatki wyniosły 1.717,01 zł,
- w sierpniu 2015 r. w wysokości 11.534,79 zł, wydatki wyniosły 3.847,82 zł,
- we wrześniu 2015 r. w wysokości 3.780,82 zł, wydatki wyniosły 3.854,21 zł,
- w październiku 2015 r. w wysokości 4.829,82 zł, wydatki wyniosły 3.176,11 zł,
- w listopadzie 2015 r. w wysokości 5.607,84 zł, wydatki wyniosły 2.746,21 zł,
- w grudniu 2015 r. w wysokości 17.662,31 zł, wydatki wyniosły 15.349,82 zł,
- w styczniu 2016 r. w wysokości 11.279,81 zł, wydatki wyniosły 3.377,27 zł,
- w lutym 2016 r. w wysokości 9.967,85 zł, wydatki wyniosły 2.846,68 zł,
- w marcu 2016 r. w wysokości 17.869,70 zł, wydatki wyniosły 2.447,28 zł.

Sąd Okręgowy dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującej się, w których wskazali na realne wykonywanie działalności gospodarczej w spornym okresie, jako jasnym, logicznym i wzajemnie się uzupełniającym. Zdaniem tego Sądu zeznania M. Z. w zakresie przyczyn, dla których rozpoczęła działalność gospodarczą będąc już w ciąży, zasługują na wiarę. Sąd podkreślił przy tym, że w początkowym okresie ciąży nie miała ona problemów zdrowotnych, nie występowała u niej potrzeba korzystania ze zwolnień lekarskich, a więc stan jej zdrowia nie stanowił przeszkody dla aktywności zawodowej.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd I instancji uznał, że odwołanie M. Z. zasługuje na uwzględnienie i powoduje zmianę zaskarżonej decyzji.

Sąd przywołał treść art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1, art. 13 pkt 4 i art. 18 ust. 1 i 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz wskazał, że w rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona M. Z. faktycznie wykonuje działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Sąd wskazał, że działalnością gospodarczą, zgodnie z art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są: 1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym. Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej. Zaznaczył przy tym, że wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że M. Z. faktycznie prowadziła działalność gospodarczą od 18 grudnia 2013 r. pod nazwą „Mobilna Wulkanizacja 24 h” z siedzibą w Ł., w ramach której prowadziła usługi z zakresu konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych oraz sprzedaż detaliczną części i akcesoriów do pojazdów samochodowych. W ocenie Sądu okoliczność, że przed rozpoczęciem prowadzenia tej działalności odwołująca się była zarejestrowana w urzędzie pracy jako bezrobotna świadczy o tym, iż poszukiwała ona możliwości zatrudnienia. Urząd Pracy jest bowiem instytucją wspierającą osoby bezrobotne, poszukujące zatrudnienia i świadcząca usługi z zakresu pośrednictwa pracy. W uznaniu Sądu naturalne i uzasadnione było podjęcie przez odwołującą się prowadzenia działalności gospodarczej w branży, w której wymaganą wiedzę specjalistyczną, stosowne wykształcenie, znaczący wkład finansowy (niezbędny sprzęt) posiadał jej konkubent G. P. (1), który z uwagi na problemy z hazardem sam działalności tego rodzaju ponownie założyć nie mógł.

Sąd podkreślił, że z zeznań świadków: G. P. (1), E. C. (2), M. P. (2) i R. P. wynika, że firma odwołującej się wykonywała usługi w siedzibie firmy, na terenie dwóch magazynów, a E. C. (1) wykonywała również swoje zadania w swoim mieszkaniu. Świadkowie jednolicie zeznali, co do rodzaju wykonywanych przez firmę czynności. Nadto fakt wykonywania poszczególnych zamawianych w spornym okresie usług dot. napraw samochodów potwierdzają rachunki wystawione przez M. Z. za ich świadczenie, fakt dokonywania sprzedaży za pośrednictwem portalu internetowego (...) potwierdzają natomiast listy przewozowe wraz z dowodami zapłaty cen. Dodatkowo fakt zakupu części samochodowych potwierdzają wystawione na odwołującą się faktury VAT. Zeznanie świadka G. P. (1) potwierdzają także fakt zamawiania i nabywania części zamiennych przez firmę odwołującą się za pośrednictwem Internetu, otworzenia sklepu internetowego, pozyskiwania klientów. Sąd wskazał, że w związku z zaawansowaniem ciąży i wynikającymi z tego faktu ograniczeniami oraz zwiększeniem się liczby zleceń odwołująca się zatrudniła pracowników

w ramach umów zlecenia i umów o pracę.

Sąd podkreślił, że w związku z niezdolnością do pracy związaną z ciążą odwołująca się nie zawiesiła działalności gospodarczej, gdyż jej zamiarem była kontynuacja jej prowadzenia. Od 20 marca 2014 r., gdy odwołująca się przebywała na zasiłku chorobowym, jej obowiązki przejął zatrudniony w firmie (...), będący jej konkubentem i ojcem jej dzieci, a dodatkowo pracę świadczyły zatrudnione: E. C. (1) i E. R.. Sąd podniósł nadto, że odwołująca się od kwietnia 2015 r. powróciła do prowadzenia działalności i obecnie osobiście ją prowadzi, przy czym ostatnio nabyła samochód dostawczy do firmy.

W ocenie Sądu Okręgowego wykonywana przez M. Z. działalność gospodarcza wykazuje cechy zorganizowania i ciągłości, zatem może być uznana za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. W zachowaniu odwołującej się przede wszystkim uwidacznia się zamiar dążenia (woli) do uczynienia z działalności gospodarczej stałego (ciągłego) źródła dochodu. Do takiego wniosku prowadzi fakt, iż w okresie po narodzinach dziecka nie zrezygnowała z prowadzenia działalności i obecnie ją kontynuuje.

W uznaniu tego Sądu podjęte przez odwołującą się czynności legalizujące działalność gospodarczą - wpis do ewidencji i zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych - stanowią formalne potwierdzenie faktu prowadzenia działalności gospodarczej, czego konsekwencją prawną jest podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tj. emerytalnemu, rentowemu oraz wypadkowemu. Zdaniem Sądu, podniesione przez organ rentowy argumenty, że odwołująca się będąc w ciąży zarejestrowała działalność gospodarczą i zadeklarowała wysoką podstawę wymiaru składki w grudniu 2013 r. po to, by móc skorzystać z wysokich świadczeń - w obliczu faktycznego wykonywania tej działalności - nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Brak jest bowiem podstaw prawnych, które wykluczałyby możliwość podjęcia działalności gospodarczej przez kobiety w ciąży, chociażby jedynym powodem do jej podjęcia była możliwość uzyskania ochrony ubezpieczeniowej. Sąd podkreślił, że wysokość zadeklarowanej podstawy wymiaru nie ma znaczenia dla niniejszej sprawy, zaś zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w składzie 7 sędziów z dnia 21 kwietnia 2010 r. II UZP 1/10, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jedn. tekst: Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.). Sąd Najwyższy stwierdził, że w przypadku ubezpieczonych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązek opłacania składek na ubezpieczenia społeczne i ich wysokość nie są powiązane z osiągniętym faktycznie przychodem, lecz wyłącznie z istnieniem tytułu ubezpieczenia i zadeklarowaną przez ubezpieczonego kwotą, niezależnie od tego, czy ubezpieczony osiąga przychody i w jakiej wysokości. W odniesieniu do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego tych osób ustawodawca zastrzegł, jak wskazano wyżej, górną kwotę graniczną podstawy wymiaru składek w wysokości 250% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale. Inaczej rzecz ujmując, wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe osób prowadzących działalność pozarolniczą w przedziale od 60% do 250% przeciętnego wynagrodzenia zależy wyłącznie od deklaracji ubezpieczonego, nie mając żadnego odniesienia do osiąganego przez te osoby przychodu. Po stronie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność istnieje zatem uprawnienie do zadeklarowania w granicach zakreślonych ustawą dowolnej kwoty jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, wobec czego sposób, w jaki realizuje to uprawnienie zależy wyłącznie od jej decyzji. Ingerencja w tę sferę jakiegokolwiek innego podmiotu jest więc niedopuszczalna, chyba że ma wyraźne umocowanie w przepisach.

Sąd podkreślił nadto, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia.

Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności.

W konsekwencji Sąd Okręgowy stwierdził, że brak jest podstaw do uznania, iż w spornym okresie odwołująca się działalność gospodarczej nie prowadziła, a co za tym idzie nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od 18 grudnia 2013 r. Sąd stwierdził, że M. Z. nie miała zamiaru zaprzestania prowadzenia działalności gospodarczej i nie zakończyła jej w związku z narodzinami dziecka i nie wyrejestrowała się z ubezpieczeń. Organ rentowy nie wykazał przy tym, że odwołująca się takiej działalności nie prowadziła i nie prowadzi. Podkreślił, iż cechą prowadzenia działalności gospodarczej jest prowadzenie jej w sposób zorganizowany i ciągły. Jednocześnie osoba, która podjęła pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega z tego tytułu ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, jeżeli nie ma innego tytułu do ubezpieczeń, od dnia rozpoczęcia wykonywania tej działalności do dnia jej zaprzestania, bez względu na to, czy w ramach danej działalności osiąga przychody, czy też ich nie osiąga, jeżeli pozostaje w gotowości do prowadzenia tej działalności.

W rozpoznawanej sprawie ubezpieczona udowodniła, iż poczynając od 18 grudnia 2013 r. prowadziła działalność gospodarczą, w związku z czym Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie M. Z. jest zasadne i na podstawie art. 477.14 § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję.

O kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. ustalając ich wysokość – stosownie do treści § 11 ust. 2, w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył organ rentowy, zarzucając:

1/ błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że M. Z. faktycznie w okresie od 18.12.2013r. prowadziła działalność gospodarczą, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, iż brak jest wiarygodnych dowodów na wykonywanie działalności przez ww., natomiast można przyjąć, iż działalność gospodarczą faktycznie wykonywał jej konkubent G. P. (1), pod nazwiskiem odwołującej się;

2/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez rozpoznanie sporu bez wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności oraz ustalenie, iż odwołująca się faktycznie prowadziła działalność gospodarczą, gdy tak naprawdę wszelkie czynności wykonywał G. P. (1), który już wcześniej prowadził taką działalność gospodarczą, jak również wykonywał takie same czynności bez tytułu prawnego, a w konsekwencji uznanie, iż to odwołująca się podlegała ubezpieczeniom społecznym z ww. tytułu,

3/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez rozpoznanie sporu bez wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności oraz ustalenie, iż G. P. (1) konkubent odwołującej się nie prowadził działalności gospodarczej, gdyż jest nałogowym hazardzistą, pomimo, iż ww. nigdy na ww. uzależnienie się nie leczył i sam nadzorował osoby, które „podobno pracowały na rzecz odwołującej się”,

4/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez rozpoznanie sporu bez wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności oraz ustalenie, iż odwołująca się prowadziła na allegro sklep podczas, gdy z wydruków ze strony nie wynika, kto je zamieścił, jak również uznanie, iż to odwołująca się wysyłała paczki do klientów, chociaż listy przewozowe, a po drugie większość listów przewozowych pomimo, iż na nich widnieje podpis (...) to są podpisane przez inną osobę, gdyż widać, że zostały wypisane i podpisane innym charakterem pisma tj. przez G. P. (1), co wynika z charakteru pisma ww. z potwierdzenia dowodu o wezwaniu na rozprawę w charakterze świadka,

5/ naruszenie przepisów prawa materialnego tj.

a) art. art. 6 ust. 1 pkt 5 oraz art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w i uznanie, iż M. Z. prowadziła faktycznie działalność gospodarczą chociaż ww. działalności nie wykonywała, tak naprawdę „udostępniła swoje nazwisko” do ulegalizowania działalności gospodarczej prowadzonej przez G. P. (1),

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o:

1/ dopuszczenie dowodu w trybie art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. w postaci wydruku reklamy firmy (...) (3 szt.) na okoliczność, iż ww. nie posiada strony internetowej jak również nie wskazuje nigdzie nr telefonu, adresu mailowego, również na (...), a zatem stwierdzenie przez Sąd, iż odwołująca się prowadzi działalność gospodarczą poprzez stronę internetową i za jej pośrednictwem prowadzi handel częściami samochodowymi, chociaż brak wiarygodnego dowodu, iż taka strona istnieje i z kim się kontaktują się wskazani przez odwołującą się kontrahenci. Skarżący wskazał, że powołanie powyższego wniosku w chwili obecnej wynika z faktu, iż Sąd I instancji pomimo braku wiarygodnego dowodu, że strona internetowa była prowadzona uznał, iż ww. taką działalność prowadziła,

2/ o dopuszczenie dowodu w trybie art. 368 § 1 pkt 4 k.p.c. w postaci wydruku reklamy firmy A- (...) (3 szt.) na okoliczność, iż ww. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży części samochodowych, podczas gdy z (...) jak i reklam wynika, iż ww. zajmuje się produkcją odzieży wierzchniej, powołanie powyższego wniosku w chwili obecnej wynika z faktu, iż Sąd I instancji pomimo braku wiarygodnego dowodu, iż ww. prowadziła również działalność gospodarczą w zakresie handlu częściami samochodowymi.

W konsekwencji organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi 1 instancji. Nadto wniósł o zasądzenie od odwołującej się na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję według norm przepisanych prawem.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem Sąd Okręgowy wydał prawidłowe rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w całokształcie okoliczności faktycznych sprawy oraz w treści obowiązujących przepisów prawa.

Nietrafny jest przede wszystkim zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisu art. 233 k.p.c.

W orzeczeniu z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 685/98 (OSNPiUS 2000/17/655), Sąd Najwyższy stwierdził, że normy swobodnej oceny dowodów wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Ocena wiarygodności mocy dowodów przeprowadzonych w danej sprawie wyraża istotę sądenia w części obejmującej ustalenie faktów, ponieważ obejmuje rozstrzygnięcie o przeciwstawnych twierdzeniach stron na podstawie własnego przekonania sędziego powziętego w wyniku bezpośredniego zetknięcia się ze świadkami, dokumentami i innymi środkami dowodowymi. Powinna odpowiadać regułom logicznego rozumowania wyrażającym formalne schematy powiązań pomiędzy podstawami wnioskowania i wnioskami oraz uwzględniać zasady doświadczenia życiowego wyznaczające granice dopuszczalnych wniosków i stopień prawdopodobieństwa ich występowania w danej sytuacji. Jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to

przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak m.in. Sąd Najwyższy w wyroku z 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906).

Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy m.in. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753; 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, LEX nr 52347; 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136). Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd przepisu art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. Nie jest wystarczające jedynie przekonanie o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z 6 listopada 1998 r., II CKN 4/98, niepubl.).

Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, Sąd Apelacyjny uznał, iż skarżący nie zdołał wykazać błędów w rozumowaniu Sądu I instancji bądź też niezgodności tego rozumowania z zasadami doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy omówił kwestię wiarygodności dowodów w postaci zeznań świadków i przesłuchania w charakterze strony wnioskodawczyni, jak również dowodu z dokumentów wskazując dlaczego przyznał im walor wiarygodności, a Sąd Apelacyjny podzielił tę ocenę.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd I instancji przeprowadził stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach - wbrew podniesionym przez organ rentowy w apelacji zarzutom - nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z przepisu art. 233 k.p.c., nie popełnił też uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej uzasadniających ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji Sąd Apelacyjny zaakceptował ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, traktując je jak własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNP 1999/24/776). Sąd Apelacyjny w pełni podziela także ocenę prawną, jakiej dokonał Sąd I instancji, uznaje ją za wyczerpującą, a tym samym uznaje, że nie ma potrzeby powtarzać w całości trafnego wyводу prawnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z 16 lutego 2006 r., IV CK 380/05, LEX nr 179977; z 16 lutego 2005 r., IV CK 526/04, LEX nr 177281).

Przechodząc do rozważań prawnych wskazać należy, że stosownie do dyspozycji art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 963 z późn. zm.; dalej ustawy systemowej) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy systemowej). Ponadto w art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy systemowej wskazano, iż za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą uważa się osobę prowadzącą tę działalność na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. Natomiast dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu podlegają na swój wniosek osoby objęte obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 2, 4, 5, 8 i 10 (art. 11 ust. 2 ustawy systemowej). Na podstawie art. 13 pkt 4 tej ustawy obowiązek ubezpieczenia powstaje z dniem rozpoczęcia działalności rodzącej obowiązek ubezpieczenia do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

W spornej między stronami kwestii należy odnieść do treści przepisów określających definicję działalności gospodarczej, w szczególności do art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1829 z późn. zm.), który definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Jest to legalna definicja działalności gospodarczej, co oznacza, że powinna być ona traktowana jako powszechnie obowiązujące rozumienie tego pojęcia w polskim systemie prawnym

(por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 lutego 2009 r., V KK 330/08, Prok. i Pr.-wkl. 2009, Nr 6, poz. 17, zob. też uchwałę Sądu Najwyższego z 23 lutego 2005 r., IIICZP 88/04, OSNC 2006, Nr 1, poz. 5).

Z rozpoczęciem działalności gospodarczej ściśle łączy się również obowiązek wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Wpis ma jednak charakter deklaratoryjny, a nie - konstytutywny i nie kreuje bytu prawnego przedsiębiorcy. Zgłoszenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności. Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powoduje jednak powstanie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i jest prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone, co oznacza, iż okres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającej z wpisu do ewidencji może być korygowany, lecz czynność ta musi być powiązana z wynikami postępowania dowodowego. W takiej sytuacji ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne.

Podkreślić należy, że ocena, czy działalność gospodarcza jest wykonywana, należy przede wszystkim do sfery ustaleń faktycznych, a dopiero w następnej kolejności - do ich kwalifikacji prawnej. Działalność gospodarcza to prawnie określona sytuacja, którą trzeba oceniać na podstawie zbadania konkretnych okoliczności faktycznych, wypełniających znamiona tej działalności lub ich niewypełniających. Prowadzenie działalności gospodarczej jest zatem kategorią obiektywną, niezależnie od tego, jak działalność tę ocenia sam prowadzący ją podmiot i jak ją nazywa oraz czy dopełnia ciężących na nim obowiązków z tą działalnością związanych, czy też nie.

Mając na uwadze zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należy podzielić stanowisko Sądu Okręgowego, że działalność prowadzona przez M. Z. spełnia wymogi z art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Postępowanie dowodowe wykazało w szczególności, że ubezpieczona miała zamiar i w rzeczywistości prowadziła działalność gospodarczą w sposób stały, zorganizowany i ciągły oraz w celu zarobkowym, a dokonywane przez nią czynności nie miały na celu jedynie pozoracji takiego stanu rzeczy. Podkreślić należy, że odwołująca się podjęła szereg czynności w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej, zarówno tych o charakterze stricte organizacyjnym, takich jak zarejestrowanie działalności w odpowiednim rejestrze, zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych, podpisanie umowy w przedmiocie rachunkowości z biurem rachunkowym, dokonanie zakupów części samochodowych (skrzyni biegów, alternatorów, rozruszników i drzwi), wynajęcie lokalu (garażu) przy ul. (...) w Ł. oraz garażu i piwnicy położonych w Ł. przy ul. (...), zakup kasy fiskalnej, prowadzenie ewidencji przychodów, jak również czynności polegających na faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, takich jak: podpisanie umów zlecenia a następnie umów o pracę z G. P. (1) i E. C. (1) oraz umowy zlecenia z E. R., którzy wykonywali czynności polegające na naprawianiu samochodów (G. P.) oraz zajmowali się zamawianiem części samochodowych i ich sprzedażą, tj. czyszczeniem ich, wykonaniem zdjęć, sporządzaniem ich opisów, ewidencjonowaniem, prowadzeniem korespondencji mailowej z klientami, przygotowaniem do wysyłki i wysłaniem ich za pośrednictwem poczty. Również przesłuchani w sprawie świadkowie potwierdzili prowadzenie przez odwołującą się działalności gospodarczej, która organizowała pracę zatrudnionych przez nią osób, wystawiała rachunki za wykonane usługi, regulowała należności z tytułu najmu lokali oraz za zakup części i materiałów, zajmowała się zamawianiem i nabywaniem części zamiennych za pośrednictwem internetu, pozyskiwaniem klientów, otworzeniem sklepu internetowego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego w świetle powyższych ustaleń Sąd I instancji uprawniony był przyjąć, że M. Z. prowadziła działalność gospodarczą nie tylko w sposób zorganizowany, ale i ciągły. Wyjaśnić bowiem należy, że ciągłość działalności gospodarczej oznacza, że jest to względna stałość (stabilność) jej wykonywania, przy założeniu, iż nie jest to aktywność jednostkowa, sporadyczna. Trwanie czynności wynika już z samego znaczenia przymiotnika "ciągły", który jest przeciwieństwem przymiotnika "jednorazowy". W przypadku działalności gospodarczej nie jest przy tym wymagana cecha ciągłości w ścisłym znaczeniu - raczej rodzajowa powtarzalność, a nie jednorazowość działań. Zwrócić też należy uwagę, iż ciągłość jako cecha działalności gospodarczej oznacza zamiar podmiotu podejmującego i wykonującego działalność gospodarczą, objawiający się w pewnej metodzie postępowania (powtarzalność czynności) właściwej rodzajowi działalności gospodarczej (A. P., S. K., Podejmowanie działalności gospodarczej w świetle regulacji prawnych, B.-G. 2005, s. 37). Nie oznacza to oczywiście utożsamiania ciągłości z koniecznością wykonywania

działalności gospodarczej bez przerwy. Z punktu widzenia ciągłości działalności gospodarczej istotny jednak staje się zamiar powtarzalności określonych czynności w celu osiągnięcia dochodu (por. wyrok NSA z 28 kwietnia 2011 r., II OSK 333/11, LEX nr 992553). Ciągłość musi być elementem zamiaru podmiotu podejmującego działalność gospodarczą (por. wyrok WSA w Poznaniu z 16 sierpnia 2012 r., (...) SA/Po 427/12, (...)). Należy ponadto zwrócić uwagę, iż ciągłość oznacza, że działalność gospodarcza nastawiona jest na z góry nieokreślony czas (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 4 stycznia 2008 r., I UK 208/07, LEX nr 442841). Podsumowując, ciągłość działalności gospodarczej należy wiązać z regularnie występującymi, powtarzającymi się i trwającymi czynnościami. Przeciwnieństwem ciągłości działalności są czynności wykonywane okazjonalnie, jednorazowo, sporadycznie. Co istotne, to zamiar powtarzalności w odniesieniu do aktywności (działalności) decyduje o pozytywnym lub negatywnym zaistnieniu przesłanki ciągłości (zob. M. S., glosa do wyroku NSA z 28 kwietnia 2011 r., II OSK 333/11, LEX/el. 2012, teza nr 2 i 3).

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu I instancji, że odwołująca się niewątpliwie od 18 grudnia 2013r. prowadziła swoją działalność w sposób ciągły i prowadziła tę działalność również w latach 2014, 2015 i 2016, co potwierdzają też wpisy w podatkowej księdze przychodów i rozchodów za okres od I 2014r. do III 2016 r. (k. 12-18). Analiza przychodów osiągniętych w tym okresie i ilość wykonanych usług naprawy samochodów a przede wszystkim ilość sprzedanych części samochodowych dokonanych również po wydaniu objętej sporem decyzji świadczą, że zamiarem odwołującej się było prowadzenie działalności gospodarczej stale, w sposób zorganizowany i ciągły. Prowadzona przez nią działalność spełniała również jej kolejną konstytutywną cechę, jaką jest jej zarobkowy charakter. Dana działalność jest zarobkowa, jeżeli jest prowadzona w celu osiągnięcia dochodu ("zarobku") - rozumianego jako nadwyżka przychodów nad nakładami (kosztami) tej działalności. Brak przedmiotowej cechy przesądza, iż w danym przypadku nie można mówić o działalności gospodarczej w rozumieniu art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 12 grudnia 2014 r., III AUa 878/14, LEX nr 1623817).

W utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się przy tym, że stan ciąży w okresie realnie rozpoczętej pozarolniczej działalności nie sprzeciwia się ani nie wyklucza dalszego i nieprzerwanego podlegania ubezpieczonej obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tego tytułu lub z tytułu pobierania zasiłku macierzyńskiego z ubezpieczenia społecznego działalności pozarolniczej – art. 9 ust. 1 c ustawy systemowej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2017r., II UK 152/16, niepubl.). Prowadzenie działalności gospodarczej stanowi tytuł podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, jeżeli taka działalność jest wykonywana, choć stopień jej natężenia może się zmieniać (por. wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2016r., I UK 455/15, LEX nr 2122404).

Odnosząc się do podniesionego w apelacji zarzutu, że M. Z. nie prowadziła zarejestrowanej działalności gospodarczej, gdyż nie miała w tym zakresie kwalifikacji, a faktycznie działalność tę prowadził G. P. (1), należy przede wszystkim podkreślić, że z definicji ustawowej działalności gospodarczej nie wynika obowiązek jej osobistego wykonywania. Uwzględniając, że realizacja poszczególnych elementów działalności gospodarczej może być zlecona w ramach umów cywilnoprawnych osobom trzecim, jasne staje się, że nie można wykluczyć, iż "prowadzenie" działalności gospodarczej może ograniczać się do czynności zarządczych i organizacyjnych. Art. 13 pkt 4 ustawy systemowej unaocznia, że prowadzenie działalności gospodarczej nie może być oceniane kryteriami charakterystycznymi dla świadczenia pracy w ramach zatrudnienia pracowniczego lub cywilnoprawnego. Działalność pozarolnicza nie jest więzią zobowiązaniową. Oznacza to, że czynnik osobistości wykonywania pracy nie jest dla niej wiodący. Decydujące znaczenie ma cecha polegająca na uczestnictwie w obrocie gospodarczym, zawodowy charakter tej działalności, powtarzalność podejmowanych działań i ukierunkowanie na reguły racjonalnego gospodarowania (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., III CZP 117/91, OSNCP 1992/5/65). Zatem okoliczność, czy odwołująca się osobiście realizowała czynności wynikające z zawartych z kontrahentami umów, ma drugorzędne znaczenie. Nie sposób na nim oprzeć rozstrzygnięcia stwierdzającego nieprowadzenie działalności gospodarczej. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, że art. 20 Konstytucji RP ustanawia zasadę wolności działalności gospodarczej, podlegającej ograniczeniom ustanowionym tylko w ustawie i jedynie gdy są konieczne z określonych w niej przyczyn, które jednak nie mogą naruszać istoty tej wolności (art. 31) – por. wyroki Sądu Najwyższego: z 9 grudnia 2008 r., I UK 138/08, OSNP 2010/11-12/144, i z 23 czerwca 2009 r., III UK 24/09, LEX nr 518053. Oznacza to, że przy braku definicji, na czym ma polegać usługowa działalność gospodarcza, nie można wprowadzać ograniczenia,

które nie wynika z ustawy. Brak jest tym samym podstaw do ingerowania w sposób prowadzenia i wykonywania tej działalności, w szczególności do stwierdzenia, że usługi polegające na naprawie samochodów mają być wykonywane tylko osobiście przez osobę, która zarejestrowana została jako prowadząca pozarolniczą działalność. Należy przy tym zauważyć, że – jak wynika z oświadczenia pełnomocnika organu rentowego złożonego na rozprawie apelacyjnej – organ ten nie złożył doniesienia dotyczącego przestępstwa firmanctwa do organów ścigania.

Organ rentowy bezpodstawnie akcentuje również brak doświadczenia zawodowego odwołującej się w branży motoryzacyjnej. Nie ma żadnego przepisu zabraniającego wykonywania działalności w danym zakresie bez posiadania formalnych kwalifikacji. Jak wyjaśniła M. Z., przy prowadzeniu działalności opierała się przede wszystkim na wiedzy i doświadczeniu jej konkubenta - G. P. (1), którego zatrudniła już w pierwszym miesiącu prowadzenia działalności i który następnie wprowadzał i nadzorował pracę innych osób zatrudnionych w firmie.

Wbrew zarzutom skarżącego, odwołująca się przedstawiła dowody potwierdzające, że prowadzona przez nią firma wykonywała usługi napraw samochodów oraz sprzedaży części samochodowych. Okoliczność, że ze złożonych wydruków ze strony internetowej nie wynika, by faktycznie oferty zamieściła osobiście M. Z. jest - jak już wywieziono wyżej - nieistotna dla rozstrzygnięcia sprawy. Niewątpliwie bowiem odwołująca się prowadziła sprzedaż części samochodowych za pośrednictwem internetu, czego dowodem są choćby przedłożone listy przewozowe dotyczące wysyłania ich klientom. Podobnie bez znaczenia jest, czy rzeczywiście to odwołująca się osobiście adresowała przesyłki wysyłane za pośrednictwem poczty. Zawarte w aktach faktury za zakup części samochodowych oraz kasy fiskalnej, umowy najmu pomieszczeń magazynowych, rachunki za wykonane usługi obrazują zasady działania ubezpieczonej w ramach podjętej działalności. Organ rentowy nie powinien tracić z pola widzenia przedmiotu sprawy - podleganie ubezpieczeniom społecznej ubezpieczonej z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. W związku z tym sposób organizacji i zarządzania osobami, które wykonywały czynności objęte przedmiotem działalności, ma drugorzędne znaczenie w sprawie.

Sąd Apelacyjny nie podziela także wątpliwości organu rentowego co do wiarygodności świadków, jako współpracowników oraz znajomych odwołującej się i jej konkubenta. Wbrew zarzutom skarżącego, tylko świadek E. C. (1) była znajomą G. P. (1), natomiast pozostali świadkowie nawiązali kontakt z M. Z. w toku i w związku z prowadzoną przez nią działalnością. Podkreślić przy tym należy, że świadek R. P. zeznała, że nie zna nie tylko odwołującej się i jej konkubenta, ale też jej pracowników. Świadek ten potwierdziła, że istotnie firma odwołującej się wykonała wymianę półosi w samochodzie służbowym należącym do tego świadka i wyjaśniła, że kierowca samochodu służbowego uzyskał informację o firmie (...) 24h” za pośrednictwem CB Radia.

Mając na uwadze całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, Sąd Apelacyjny stanął na stanowisku, że odwołująca się w sposób nie budzący wątpliwości udowodniła, że od dnia 18 grudnia 2013 r. prowadząc działalność gospodarczą - stale, w sposób zorganizowany i ciągle wykonywała wynikające z jej przedmiotu czynności, tj. naprawy pojazdów samochodowych i sprzedaży części oraz akcesoriów samochodowych. Powyższej oceny nie zmienia również fakt, że w dacie zarejestrowania działalności gospodarczej M. Z. była w trzecim miesiącu ciąży, albowiem jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z 16 stycznia 2014 r. (I UK 235/13, LEX nr 1444493) nawet podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w 8 miesiącu ciąży nie stanowi przeszkody do podlegania ubezpieczeniom społecznym w aspekcie wykonywania jej w sposób ciągły (art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej). Zamiaru ciągłego prowadzenia działalności gospodarczej nie podważa również przewidywanie jej zawieszenia ze względu na ciążę albo konieczność opieki nad dzieckiem. Jak wynika z niekwestionowanych w tej części ustaleń Sądu I instancji, ciąża odwołującej się przebiegała prawidłowo i poza trzema kilkudniowymi hospitalizacjami, po których wypisywana była w stanie dobrym, nie zaistniała u niej niezdolność do pracy. Tym samym prawidłowo przebiegająca ciąża odwołującej się nie może być uznana za przeszkodę do skutecznego rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, zwłaszcza że działalność ta nie wymagała wysiłku fizycznego oraz pozwalała na ustalenie elastycznych godzin wykonywania pracy we własnym domu. Samo rozpoczęcie prowadzenia działalności gospodarczej w okresie ciąży, nie jest w żadnym zakresie sprzeczne z prawem. Szczególnie w niniejszym przypadku, gdy czynności naprawy samochodów, zakupu i sprzedaży części samochodowych wykonywały inne zatrudnione w firmie osoby, a odwołująca się nimi "zarządzała". Dodatkowo Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że podjęcie i wykonywanie przez kobietę w

cięży pozarolniczej działalności gospodarczej, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie przez nią wyższych świadczeń z ubezpieczeń społecznych nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem, jeżeli działalność ta - co w niniejszej sprawie zostało wykazane - była faktycznie wykonywana (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 lutego 2006 r. w sprawie III UK 156/05, LEX nr 272549). Tym samym czynienie odwołującej się zarzutu, że odprowadzała składki od wysokiej podstawy wymiaru, jest bezzasadne. Takie stanowisko zajął również Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z 25 marca 2015 r. (III AUa 1479/14, LEX nr 1682839), w którym stwierdził, że motywacja podjęcia działalności gospodarczej kobiety będącej w ciąży, w sytuacji, gdy oczywiste jest, że po niedługim okresie opłacania składek (od najwyższej dopuszczalnej podstawy wymiaru) będą jej przysługiwały nieproporcjonalnie wysokie świadczenia - nie jest zabroniona przez prawo ubezpieczeń społecznych. Podkreślenia wymaga, że czym innym jest określenie podstawy składki oraz wymiar świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a czym innym sam tytuł podlegania ubezpieczeniom społecznym. W rozpoznawanej sprawie decyzja organu rentowego, jak również zaskarżony wyrok, dotyczą wyłącznie kwestii podlegania przez odwołującą się ubezpieczeniom społecznym i nie obejmowały wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego, która to kwestia nie jest przedmiotem sporu w przedmiotowej sprawie. Jak trafnie wskazał Sąd I instancji, organ rentowy nie jest uprawniony do kwestionowania kwoty zadeklarowanej przez osobę prowadzącą pozarolniczą działalność, jako podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jeżeli mieści się ona w granicach określonych ustawą z 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (por. uchwała Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2010 r., II UZP 1/10, OSNP 2010/21-22/267).

Reasumując, Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu I instancji, że M. Z. od dnia 18 grudnia 2013r. faktycznie prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegała obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu) i dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu. Z powyższych względów, uznając apelację organu rentowego za bezzasadną, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł o jej oddaleniu.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł stosownie do treści 98 § 1 k.p.c. i 108 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1800).